

ZPRAVODAJ

NEWSLETTER

1

המוזיאון
היהודי
בפראג

2010

THE JEWISH
MUSEUM
IN PRAGUE

TŘI BRÁNY ALEŠE VESELÉHO

Zastupitelstvo hlavního města Prahy schválilo na svém zasedání 25. března dar osmi miliónů korun Židovskému muzeu v Praze ve prospěch díla prof. Aleše Veselého *Tři brány*. Světoznámý umělec, člen pražské židovské komunity, vytvořil projekt svého sochařského environmentu pro Malou Pinkasovu ulici, která je pro veřejnost uzavřena od asanace pražského ghetta před více než sto lety. Po dokončení díla Aleše Veselého bude prostor opět otevřen veřejnosti.

Tři brány, samostatné sochařské objekty, jimiž bude možno procházet, vytvoří jeden významový celek. Samotná realizace díla však bude rozdělena do dvou etap. První, bez zbytku financovaná z daru pražského magistrátu, zahrne dvě brány, v pořadí třetí a druhou. Tato etapa projektu bude dokončena do konce příštího roku. Následně vznikne brána poslední. Tato část projektu bude plně financována ze sponzorských příspěvků mecenášů umění a příznivců tvorby Aleše Veselého, především z USA. Celkové náklady dosáhnou přibližně 16 miliónů korun.

ALEŠ VESELÝ'S THREE GATES

At its meeting on 25 March, the Prague Municipal Assembly approved a grant of CZK 8 million (about USD 425,000) to the Jewish Museum in Prague for the *Three Gates* project. This project for a sculptural environment by Prof. Aleš Veselý, a world-renowned artist and member of Prague's Jewish community, has been created for the former Small Pinkas Street, which has been closed to the public since the clearance of the old Jewish Ghetto more than a century ago. After the work is completed, the street will be once again open to the public.

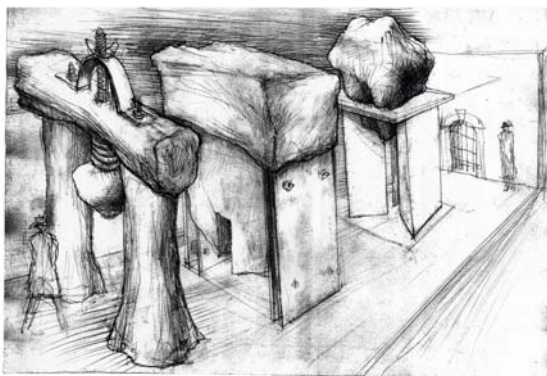
The *Three Gates* are separate sculptures that you can walk through but which form a significant whole. Implementation of the work will be divided into two phases. The first phase, which is entirely funded by the Prague Municipal Assembly, will include Gates Three and Two and will be completed by the end of next year. Gate One will be installed in the next phase, which will be entirely funded by sponsorship donations from art patrons and promoters of Aleš Veselý's work, primarily from the USA.

Aleš Veselý s digitální vizualizací svého environmentu *Tři brány*.

Aleš Veselý with a digital visualization of his sculptural environment *Three Gates*.

Ve spolupráci Židovské obce v Praze, již pozemek patří, a Židovského muzea v Praze, které je garantem projektu, bude již brzy díky pochopení pražského magistrátu započato ojedinelé umělecké dílo autora světového renomé. Bude odkazovat ke starému pražskému Židovskému Městu a současně v těsné blízkosti Pinkasovy synagogy – Památníku českých a moravských Židů zavražděných za druhé světové války – mocným způsobem připomene tragédii šoa.

NOVÁ VÝSTAVA „A VYPRAVUJ SYNU SVĚMU...“ V GALERII ROBERTA GUTTMANNA

Předposlední březnový den začal letos podle židovského kalendáře svátek Pesach. Židovské muzeum v Praze při této příležitosti zahájilo 24. března v Galerii Roberta Guttmanna výstavu „A vypravuj synu svěmu...“ *Hagady ve sbírkách Židovského muzea v Praze*. Expozice představuje v České republice vůbec poprvé výběr nejstarších a nejzajímavějších hagad, liturgických textů užívaných při sederové oslavě svátku Pesach. Hagady především převypravují biblický příběh o zázračném vyvedení izraelského lidu z egyptského otroctví, ale také svým textem určují průběh domácí večerní slavnosti seder při zahájení svátku. Výstava v Galerii Roberta Guttmanna, k níž byl vydán stejnojmenný doprovodný katalog, potrvá do 27. června 2010. Její kurátor Michal Bušek nám odpovídal na několik otázek.

Hagady patří k nejčastěji tištěným knihám židovské kultury. V čem jsou tyto liturgické texty tak jedinečné?

Povinnost připomínat si každoročně během svátku Pesach vysvobození Izraele z útrap egyptského otroctví vyplývá pro Židy z příkazu Tóry; každá generace se má považovat za právě vysvobozenou. Hagada současně přináší jasné poselství: přesvědčení o trvalosti Boží smlouvy s Izraelem a jeho konečném vykoupení. Hagadu, která se čte během sederového obřadu, bychom tak našli v každé židovské domácnosti. Ilustrace doprovázející její text měly pomoci udržet zájem především dětských účastníků oslavy. Právě ilustrace pak dopomohly k velké oblibě hagady nejen u čtenářů, ale v posledních sto letech stále víc i výtvarníků. Hagada se tak stala nejvýpravnější liturgickou knihou judaismu, jež svým ztvárněním zřetelně odráží dobu svého vzniku.

Která témata byla zobrazována nejčastěji?

Nejčastěji zobrazované jsou biblické příběhy: otrocká práce v Egyptě, nalezení Mojžíše faraónovou dcerou, deset egyptských ran nebo odchod Izraele z Egypta. Opomíjen není ani samotný sederový obřad či příprava na něj. Z talmudických příběhů se těší oblibě výtvarníků vyobrazení čtyř typů synů nebo seder učenců v Bnej Braku. Součástí hagad jsou i pesachové písně, z nichž *Chad gadja* (Pro jedno kúzle) bývá také často doprovázena ilustracemi.

Židovské muzeum v Praze spravuje na 350 hagad z různých oblastí i časových období. Kolik jich návštěvníci výstavy uvidí a kterých by si měli obzvlášť povšimnout?

Na výstavě je k vidění 57 pesachových hagad, z čehož ve dvou případech jde o rukopisy moravské provenience z první poloviny 18. století. K nejstarším vydáním patří benátské (1599) a amsterdamské (1695), nejstarší bohemika zastupuje Brno (1757) a Praha (1763). Zvláště tato vydání by neměla uniknout pozornosti návštěvníka.

Aleš Veselý, přípravná kresba k projektu *Tři brány*, 2003, kresba tužkou na ručním papíru, 210 x 297 mm.

Aleš Veselý, sketch for the *Three Gates* project, 2003, pencil drawing on handmade paper, 210 x 297 mm.

The total costs will be around CZK 16 million (about USD 850,000).

Thanks to the understanding of Prague City Hall, work will soon begin on this unique artwork by a world-renowned artist in collaboration with the Prague Jewish Community (the site owner) and the Jewish Museum in Prague (the project guarantor). These sculptures will refer back to Prague's old Jewish Town and – with their location next to the Pinkas Synagogue memorial to the Jews of Bohemia and Moravia who were murdered during the Second World War – it will commemorate the tragedy of the Shoah in a powerful way.

NEW EXHIBITION

“AND YOU SHALL TELL YOUR SON...”

The holiday of Pesah (Passover) fell on 30 March this year according to the Jewish calendar. On 24 March, to mark this occasion, the Jewish Museum in Prague launched an exhibition at the Robert Guttman Gallery, entitled “And you shall tell your son ...” *Haggadot in the collections of the Jewish Museum in Prague*. On view for the first time in the Czech Republic is a selection of the oldest and most interesting Haggadot (the plural of Haggadah – liturgical texts used during the Seder celebration of the Pesah). The Haggadah primarily relates the biblical story of the miraculous Exodus of the Israelites from Egyptian slavery but also sets out the order of the evening service at home. The exhibition at the Robert Guttman Gallery (for which a catalogue with the same name has been published) runs until 27 June 2010. The curator Michal Bušek responds to a few questions below.

Haggadot are among the most frequently printed books of Jewish culture. In what way are these liturgical texts so special?

It is a commandment of the Torah to recall the release of the Israelites from Egyptian slavery every year; each generation of Jews should celebrate as if they themselves had come out of slavery. The Haggadah also has a clear message: conviction about the permanence of God's covenant with Israel and its final redemption. The Haggadah, which is read during the seder ceremony, is to be found in every Jewish home. The illustrations that accompany the text are intended to maintain the interest of children taking part in the celebrations. It is the illustrations that helped make the Haggadah so popular not only with readers but also, in the last century, increasingly with artists. In this way, the Haggadah has become the most attractive liturgical book in Judaism. The graphic design of Haggadot clearly reflects the period in which they were created.

Which topics are depicted most often?

Biblical stories are the most frequently depicted: slavery in Egypt, the finding of Moses by the

Seder Hagada šel Pesach, Praha 1763, zastoupená na nové výstavě v Galerii Roberta Guttmanna.

Seder Haggadah shel Pesah, Prague, 1763, on view at the Robert Guttman Gallery.

SLAVNOSTNÍ VEČERY VE ŠPANĚLSKÉ SYNAGOZE

Koncert při příležitosti Mezinárodního dne památky obětí holocaustu

Židovské muzeum a Židovská obec v Praze ve spolupráci s profesorkou Zuzanou Růžičkovou uspořádaly 27. ledna slavnostní koncert při příležitosti Mezinárodního dne památky obětí holocaustu. Na koncertě zazněly skladby Felixe Mendelssohna-Bartholdyho, Gustava Mahlera a Benjamin Brittena v podání Miroslava Vilímce, koncertního mistra České filharmonie, sopranistky Aleny Kellerové, violoncellistky Dominiky Hoškové a klavíristu Jaroslava Šarouna a Vladislava Vilímce.

Připomínka 20. výročí obnovení diplomatických styků České republiky se Státem Izrael

Dne 9. února uspořádalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Velvyslanectví Státu Izrael v ČR, Židovská obec v Praze, Federace židovských obcí v ČR a Židovské muzeum v Praze slavnostní večer při příležitosti 20. výročí obnovení diplomatických styků České republiky se Státem Izrael. Významné hosty – včetně ministrů zahraničí České republiky a Státu Izrael z roku 1990 Jiřího Diensbiera a Moshe Arense – přivítal předseda Židovské obce v Praze František Bányai. Dále je pozdravili místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Jan Kohout a velvyslanec Státu Izrael v ČR Jaakov Levy. Na své působení v roli prvního velvyslance ČSFR a ČR v Izraeli po pádu železné opony vzpomínal Miloš Pojar. Poté v podání houslisty Romana Patočky, harfistky Lydie Härtelové, flétnisty Václava Kunta a sopranistky Ludmily Vernerové-Novákové zazněly skladby Paula Ben-Haima, Georga Friedricha Händela, Ami Ma'anyie, Korla Augusta Kocora, Maurice Ravela a Georga Philippa Telemanna.

OCENĚNÍ PRO PUBLIKACI CESTA ŽIVOTA

Nakladatelství Academia udělovalo 24. února ceny za nejlepší knižní díla roku 2009. Ocenění byla rozdělena do čtyř kategorií – za původní vědeckou nebo populárně-naučnou práci, za její překlad, za slovník nebo encyklopedickou publikaci, ale též za výtvarné zpracování publikace. Cenu Nakladatelství Academia v poslední kategorii získala Clara Istlerová, autorka grafické úpravy knihy *Cesta života. Rabi Jehuda Leva ben Becalel (kol. 1525–1609)*, kterou vydalo Nakladatelství Academia a Židovské muzeum k 400. výročí úmrtí rabího Löwa, pražského Maharala. Publikace vznikla při příležitosti velké stejnojmenné výstavy na Pražském hradě. Není však pouhým katalogem k ní, i když obsahuje i podstatný výběr

Pharaoh's daughter, the Ten Plagues of Egypt, the Exodus from Egypt, etc. Also shown are the actual seder ceremony and the preparations for it. Among the Talmudic stories that are popular with illustrators are the Four Sons and the Seder in Bnei Brak. Haggadot also include Pesah songs, of which *Had Gadya* (One Little Goat) is often accompanied by illustrations.

The Jewish Museum in Prague over- sees about 350 Haggadot from various areas and periods. How many are on view at the exhibition and which are the most noteworthy?

Fifty-seven Haggadot are on view. Two of these are manuscripts of Moravian provenance from the first half

of the eighteenth century. Among the oldest editions are the Venice Haggadah (1599) and the Amsterdam Haggadah (1695); the oldest editions from Bohemia on display are the Brno Haggadah (1757) and the Prague Haggadah (1763). These editions in particular are a must see for viewers.

Titulní stránka katalogu k výstavě „A vypravuj synu svému...“, který lze zakoupit v muzejních obchodech nebo objednat na internetových stránkách muzea www.jewish-museum.cz/shop/czshop.php.

Title page of the exhibition catalogue “And you shall tell your son...”, which can be purchased from the museum's stores or ordered from the museum's website www.jewish-museum.cz/shop/ashop.htm.

GALA EVENTS AT THE SPANISH SYNAGOGUE Concert commemorating International Holocaust Remembrance Day

On 27 January, the Jewish Museum and the Jewish Community in Prague, in association with Professor Zuzana Růžičková, hosted a gala concert at the Spanish Synagogue in Prague to commemorate International Holocaust Remembrance Day. The concert featured works by Mendelssohn, Mahler and Britten performed by Miroslav Vilímec, concertmaster of the Czech Philharmonic Orches-

Z lednového koncertu ve Španělské synagoze.
From the January concert at the Spanish Synagogue.

vystavených exponátů. Je to dílo, jež umožňuje objevit Maharala v jeho, autentickém, dosud převážně utajeném odkazu. Zakoupit ho lze na webových stránkách muzea.

LEDOVÁ PRAHA

V období pololetních prázdnin od 29. do 31. ledna se letos konal již 10. ročník akce Ledová Praha, kterou pro děti pořádají organizace Pionýr a Nadace Dětem 3. tisíciletí ve spolupráci s pražskými školami a řadou pražských institucí, mezi než již tradičně patří i Židovské muzeum v Praze. Ledová Praha letos opět nabídla rodičům s dětmi i dětem z dětských domovů v hlavním městě návštěvu zdarma či za symbolickou cenu muzea, památky, turistické atrakce či kulturní představení.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY NECHŤ MU BŮH DÁ VYRŮST PRO ČLENY SPOLEČNOSTI PŘÁTEL

Dne 24. února Židovské muzeum uspořádalo pro členy své Společnosti přátel speciální prohlídku výstavy *Nechť mu Bůh dá vyrůst*. Výstava otevřená do konce února byla věnována obřadům spojeným s narozením dítěte v kultuře českých a moravských Židů. Kurátorka výstavy Dana Veselská podala členům Společnosti doplňující výklad k charakteristickým předmětům, které se k události narození vztahují, jako jsou ochranné amulety, obřizkové nástroje, knihy obřizek či obřizkové opony. Představila i výjimečné synagogální textilie, povijany na Tóru, zhotovené z látky, do níž byl chlapec zabalen při obřizce.

tra, soprano Alena Hellerová, cellist Dominka Hošková and pianists Jaroslav Šaroun and Vladislav Vilímec.

The 20th anniversary of the restoration of diplomatic relations between the Czech Republic and the State of Israel

On 9 February, the Czech Ministry of Foreign Affairs, the Israeli Embassy to the Czech Republic, the Jewish Community in Prague, the Federation of

Dr. Miloš Pojar během svého vystoupení ve Španělské synagoze. V první řadě zprava: Moshe Arens, Jan Kohout a Jaakov Levy s manželkou.

Dr. Miloš Pojar giving a speech at the Spanish Synagogue. In the first row from the right: Moshe Arens, Jan Kohout and Jaakov Levy with his wife.

Jewish Communities in the Czech Republic and the Jewish Museum in Prague hosted a gala concert to celebrate the 20th anniversary of the restoration of diplomatic relations between the Czech Republic and the State of Israel. The distinguished guests – including the foreign ministers of the Czech Republic and Israel from 1990, Jiří Diensbier and Moshe Arens – were welcomed by František

Z komentované prohlídky výstavy v Galerii Roberta Guttmana pro členy Společnosti přátel.

From the guided tour of the exhibition at the Robert Guttman Gallery for members of the Society of Friends.

TRYZNA V PINKASOVĚ SYNAGOZE

Tak jako každý rok se v Pinkasově synagoze konala 8. března tryzna na památku vyvraždění českých a moravských Židů z tzv. terezínského rodinného tábora v Osvětimi-Březince v roce 1944.

NOVINKY ZE VZDĚLÁVACÍHO A KULTURNÍHO CENTRA

Výstava v Praze

V lednu byla v pražském Vzdělávacím a kulturním centru zahájena nová výstava *Proměna K*. mexické fotografky Patricie Lagarde, inspirovaná

Bányai, President of the Jewish Community in Prague. They were also greeted by Jan Kohout, the Czech Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs, and Yaakov Levy, the Ambassador of the State of Israel to the Czech Republic. Miloš Pojar offered his personal recollections of his time as the first Ambassador of the Czech and Slovak Federal Republic and of the Czech Republic to Israel after the fall of the Iron Curtain. Works by P. Ben-Haim, G. F. Händel, A. Ma'ayani, K. A. Kocor, M. Ravel and G. P. Telemann were then performed by violinist Roman Patočka, harpist

Franzem Kafkou. Výstavu uvedli velvyslanec Mexika v Praze José Luis Bernal Rodríguez a ředitel Židovského muzea Leo Pavlát.

Velvyslanec Mexika v Praze José Luis Bernal Rodríguez a ředitel Židovského muzea Leo Pavlát na vernisáži výstavy *Proměna K* ve Vzdělávacím a kulturním centru.

José Luis Bernal Rodríguez, Ambassador of Mexico to the Czech Republic, and Leo Pavlát, Director of the Jewish Museum in Prague at the opening of the *Metamorphosis K* exhibition.

Nedělní dílna v Praze

Vzdělávací a kulturní centrum každý měsíc připravuje pro děti nedělní dílny. V únoru se její návštěvníci společně s lvičkem Arjem pokoušeli najít a stvořit golema. Kolínský deník 18. února zaznamenal reakci účastnice této dílny Markéty Novotné: „Teď v neděli jsme byli v Židovském muzeu v Praze. Jednou za měsíc se tam koná dílna pro děti. Za dvě hodiny jsme si stihli povypprávět o době Rudolfa II., vytvořili jsme si hliněného golema a šli se podívat po jeho stopách starým Židovským Městem. Paráda, ale nelze si nevzpomenout na utrpení mnoha Židů v dějinách. Je moc smutné, že i nás v Kolíně se to přímo dotýká, máme tu opuštěnou synagogu, hřbitov, kam se již nepohřívá, domy, co ztrácejí svůj starobylý nádech. A to se tedy stydím, snad za celé lidstvo, čeho jsme byli také schopni.“

Z únorové nedělní dílny ve Vzdělávacím a kulturním centru. From February's Sunday workshops at the Education and Culture Centre.

Setkání s Bertou Suttnerovou

Režisérka Olga Strusková spolu se studenty pražského Gymnázia Přípotoční představila 22. února pedagogům a veřejnosti vzdělávací projekt *Setkání s Bertou Suttnerovou*, který se věnuje první ženské nositelce Nobelovy ceny za mír, pražské rodačce Bertě Suttnerové-Kinské. Projekt seznamuje s pojmy xenofobie, rasismus či extremismus a v souladu s myšlenkovým odkazem B. Suttnerové vede dnešní mládež k prosazování etických hodnot, založených na humanismu,

Lydie Härtelová, flautist Václav Kunt a soprano Ludmila Vernerová-Nováková.

AWARD FOR THE PATH OF LIFE BOOK

The 2009 Academia Publishing House Awards Ceremony was held on 24 February 2010. Awards were given in four categories – original science/non-fiction, translations of science/non-fiction, dictionaries/encyclopaedias and best graphic design. The award for graphic design went to Clara Istlerová for *Path of Life. Rabbi Judah Loew ben Bezalel (ca. 1525–1609)*, which was published by Nakladatelství Academia and the Jewish Museum in Prague for the 400th anniversary of the death of Rabbi Loew, the Prague Maharal. Accompanying a major exhibition of the same name at Prague Castle, this book is more than a mere exhibition catalogue, even though it features a substantial selection of the exhibits on view. It is primarily a work that provides insights into the authentic legacy of the Maharal, which until now, for the most part, has remained concealed. It can be ordered from the museum's website.

Ředitel Nakladatelství Academia Jiří Padevět předává ocenění Cláře Istlerové. Director of Nakladatelství Academia Jiří Padevět presenting the award to Clara Istlerová.

ICY PRAGUE

The Icy Prague event (now in its 10th year) was held during the mid-term school break between 29 and 31 January. This event is organized by the Pioneer and Children of the Third Millennium associations in collaboration with Prague schools and a number of Prague institutions, including – as usual – the Jewish Museum in Prague. Children with their parents and those from children's homes once again had the opportunity to visit museums, heritage sites, tourist attractions and cultural shows free of charge or for a symbolic amount.

GUIDED TOUR OF THE EXHIBITION MAY GOD LET HIM GROW FOR MEMBERS OF THE SOCIETY OF FRIENDS

On 24 February, the Jewish Museum invited members of its Society of Friends to a special guided tour of the exhibition *May God Let Him Grow*. On view until the end of February, this exhibition was dedicated to the ceremonies for a child's birth in the culture of Bohemian and Moravian Jews. The exhibition curator Dana Veselská talked to the guests about the characteristic objects associated with birth – such as protective amulets, circumcision instruments, registers and curtains – and showed them unique Torah binders from circumcision swaddling.

MEMORIAL CEREMONY IN THE PINKAS SYNAGOGUE

The annual memorial ceremony in memory of the Bohemian and Moravian Jews from the Terezín Family Camp who were murdered at Auschwitz-Birkenau in 1944 took place in the Pinkas Synagogue on 8 March.

toleranci a respektování lidských práv. Projekt lze získat ve Vzdělávacím a kulturním centru muzea na DVD.

Projekt Národního divadla Brno a brněnského Vzdělávacího a kulturního centra

Ve středu 27. ledna uvedlo Národní divadlo operu Grigorija Frida *Deník Anny Frankové*. Představení provázely i bohatý doprovodný program zaměřený především na mládež. Kromě účasti ve workshopech k výstavě o Anně Frankové mohli studenti zasílat své výtvarné práce i do soutěže nazvané *Žijeme v barevném světě*. Vyvrcholením tohoto projektu se pak stala ve středu 17. března studentská konference na téma *Fenomén holocaustu dnešními mladými očima*, která se konala v reprezentativních prostorách Mozartova sálu brněnského divadla Reduta. Cílem konference bylo konfrontovat dnešní vnímání holocaustu s jeho historickou realitou a rozšířit povědomí o tragédii šoa mezi středoškolskou mládeží. Součástí konference bylo i představení projektu *Zmizelí sousedé* a beseda s přeživší šoa Erikou Bezdíčkovou. Celý projekt Národního divadla Brno vznikl ve spolupráci se Vzdělávacím a kulturním centrem Židovského muzea v Praze pod záštitou Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Žáci ze základní školy ve Velkém Újezdě představili své pátrání po zmizelé rodině Pretznerové.
Elementary school pupils from Velký Újezd presenting the results of their research into the vanished Pretzner family.

ROZHOVORY CENTROPY BUDOU PŘÍSTUPNÉ V ŽIDOVSKÉM MUZEU V PRAZE

Archiv Oddělení pro dějiny šoa, které mimo jiné spravuje a rozšiřuje rozsáhlou sbírku rozhovorů s pamětníky, připravuje zpřístupnění rozhovorů s přeživšími šoa nahrané v České republice a na Slovensku rakouskou organizací Centropa. Židovské muzeum získalo touto cestou téměř sedmdesát výpovědí, které byly zařazeny do sbírky *Rozhovory s pamětníky*, přičemž přepis rozhovorů budou k dispozici laické i odborné veřejnosti.

Centropa od roku 2000 nahrála v několika stře- do- a východoevropských zemích 1300 rozhovorů s židovskými pamětníky. Tyto rozhovory nezachycují pouze zkušenost v období holocaustu, ale také život Židů před a po druhé světové válce. Podářilo se shromáždit také 25 000 unikátních fotografií a dokumentů, které byly zdigitalizovány a jsou součástí on-line databáze Centropy (www.centropa.org). Některé příběhy a fotografie jsou zpřístupňovány také prostřednictvím krátkých filmů, které

NEWS FROM THE EDUCATION AND CULTURE CENTRE

Exhibition in Prague

A new exhibition of Kafka-inspired photography by the Mexican photographer Patricia Lagarde, entitled *Metamorphosis K*, opened at the Prague Education and Culture Centre in January. The show was introduced by José Luis Bernal Rodríguez, the Ambassador of Mexico to the Czech Republic, and Leo Pavlát, the director of the Jewish Museum in Prague.

Sunday workshop in Prague

The Education and Culture Centre prepares Sunday workshops for children every month. In February, the child participants were given the task of finding and creating a golem together with Aryeh the Lion. The 18 February edition of the *Kolínský deník* newspaper reported the comments of participant Markéta Novotná: "We were at the Jewish Museum in Prague this Sunday. A workshop for children is held there once a month. Over the course of two hours we had time to talk about the era of Rudolph II, to create a clay golem and to follow its trail through the old Jewish Town. That was great, but the suffering of many Jews in history cannot be forgotten. It is very sad that this directly affects us, too, in Kolín, for we have an abandoned synagogue here, a cemetery where no burials take place, and houses that are losing their old character. So I am ashamed, perhaps for the whole of humanity, of what we have also been capable."

Meeting Bertha von Suttner

On 22 February, the film director Olga Strusková and students at Přípotoční High School in Prague presented an educational project dedicated to Prague-born Bertha von Suttner, the first woman to receive a Nobel Peace Prize. This project informs young people about xenophobia, racism and extremism and, in accordance with Bertha von Suttner's intellectual legacy, encourages the promotion of ethical values based on humanism, tolerance and respect for human rights. It is available on DVD at the Education and Culture Centre.

Project of the National Theatre in Brno and the Brno Office of the Education and Culture

On 27 January, the National Theatre in Brno staged a production of Grigori Frid's opera *The Diary of Anne Frank*. The production was accompanied by a varied programme that was focused mainly on youth. In addition to participating in workshops for the Anne Frank exhibition, students were able to enter their artworks in a competition entitled *We Live in a Colourful World*. The highlight of the project was a student conference on the *Holocaust Phenomenon through the Eyes of Young People*, which took place on 17 March in the prestigious Mozart Hall of Brno's Reduta Theatre. The aim of the conference was to compare the present-day perception of the Holocaust with its historical reality and to increase awareness of the tragedy of the Shoah among secondary school students. The conference also included a presentation of the *Neighbours Who Disappeared* project and a Q&A with Shoah survivor Erika Bezdíčková. The entire project of the National Theatre in Brno was held in collaboration with the Jewish Museum's Education and Culture Centre under the auspices of the Czech Ministry of Culture and the Czech Ministry of Education, Youth and Sport.

CENTROPA INTERVIEWS TO BE AVAILABLE AT THE JEWISH MUSEUM IN PRAGUE

The Archive of the Jewish Museum's Shoah History Department – which, among other things, oversees and is developing a large collection

již dnes využívají učitelé v České republice a dalších evropských zemích, v Severní Americe a v Izraeli. První únorový víkend také proběhl v pražském Vzdělávacím a kulturním centru seminář pro pedagogy organizace Centropa, jehož účastníci se mohli seznámit s videodokumenty a zároveň připravili pro své žáky vzorové hodiny.

RESTITUCE DĚL HELLY GUTH

Židovské muzeum v Praze navrátilo v restituci osmnáct děl malířky Helly Guth (1908–1992). Díla po emigraci autorky zůstala uložena u její matky Heleny Guthové, která zahynula v Osvětimi. Po likvidaci provedené prostřednictvím pražské *Treuhandstelle* se díla dostala do sbírek Ústředního židovského muzea. Celkem se jednalo o 46 linorytů, dřevorezů, akvarelů a kvaší Helly Guth z konce 20. a průběhu 30. let 20. století. Tyto práce zůstaly ve sbírkách muzea uchovány i v poválečném období. V rámci provenienčního průzkumu, na nějž klade dnešní Židovské muzeum velký důraz a který ve šťastnějších případech vede k nalezení potenciálních restituentů, bylo 16. února na základě řádně podané a doložené žádosti navraceno 18 děl z uvedeného souboru dědičkám – vnučkám paní Heleny Guthové a neteřím autorky. Ty se současně rozhodly zbylých 28 prací ponechat ve sbírkách muzea jako dar.

Paní Kate Ryss přebírá v Židovském muzeu restituovaná díla Helly Guth.
Kate Ryss receiving the restituted artworks at the Jewish Museum.

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY

Únor

Moshe Arens, bývalý ministr obrany a zahraničních věcí Státu Izrael. →

Březen

Policejní prezident Státu Izrael, generál David Cohen, se svými kolegy.

Jeho královská Výsost princ Charles, princ z Walesu.

of interviews with Shoah survivors and witnesses – is preparing to make available interviews with Shoah survivors that were recorded in the Czech Republic and Slovakia by the Vienna and Budapest-based NGO Centropa. The Jewish Museum has received almost seventy interviews from Centropa; these have been included in the Interviews with Shoah Survivors and Witnesses collection and their transcripts will be made available to the public.

Since 2000, Centropa has interviewed almost 1,300 elderly Jews living in several Central and Eastern European countries. These interviews focus not only on the Holocaust but also on the lives of Jews before and after the Second World War. Centropa has also managed to collect and digitize 25,000 unique photographs and documents, which are part of its online database at www.centropa.org. Some of the stories and photographs are also available in short films, which are now used by teachers in the Czech Republic and other countries in Europe, as well as in South America and Israel. During the first week of February, the Prague Education and Culture Centre hosted a seminar for Centropa teachers to familiarize them with its video documents and to help prepare model lessons for their pupils.

RESTITUTION OF ARTWORKS

The Jewish Museum in Prague has returned by way of restitution eighteen artworks painted by the artist Hella Guth (1908–1992). After Guth emigrated, these works remained with her mother Helena Guth, who perished in Auschwitz. They were then confiscated by the Prague *Treuhandstelle* (Nazi Trustee Office) and included in the collections of the Central Jewish Museum in Prague. In total, there were 46 linocuts, woodcuts, watercolours and gouaches, which were made by Hella Guth in the late 1920s and 30s. These works remained in the museum's collections after the war. The present-day museum places great importance on provenance research, which in fortunate cases can lead to the finding of potential heirs. On 16 February, on the basis of a duly filed and supported restitution application, eighteen of the above works were returned to the rightful heirs – the granddaughters of Helena Guth and the artist's niece. The heirs kindly donated the remaining 28 artworks to the museum.

PROMINENT VISITS

February

Moshe Arens, former Israeli Minister of Defence and Minister of Foreign Affairs.

March

Inspector General David Cohen, Israel Police Commissioner, with colleagues.

His Royal Highness Princ Charles, Prince of Wales.

Židovské muzeum dokumentuje život Židů v poválečném Československu

Ačkoli se mnohým může zdát, že život Židů po skončení druhé světové války je příliš čerstvé téma a snad i méně podstatné než období šoa, Židovské muzeum v Praze cítí značnou potřebu a poptávku po tom, aby dokumentovalo osudy a život československých Židů i po roce 1945. Naše instituce se proto chce do budoucna výrazněji zaměřit na téma poválečného židovského života, a to zejména vytvářením sbírek (archivních, trojrozměrných předmětů), natáčením rozhovorů s pamětníky, ale také vlastním výzkumem. Zajímají nás nejen významné události, ale také každodenní život v zemi, která se po druhé světové válce stala jazykově a etnicky homogenní a od roku 1948 byla 41 let totalitním státem. Nasbírané materiály chceme po dohodě s vlastníky zpřístupňovat jak prostřednictvím našich expozic, tak ve studovnách a případně na internetu.

Židovské muzeum v Praze se obrací s prosbou na všechny, kteří vlastní jakékoliv dokumenty dokreslující židovský život v poválečném Československu, ať již jednotlivých židovských obcí nebo osobní. Může se jednat o osobní vzpomínky, dopisy, pozvánky na akce či jiné tiskoviny (včetně materiálů izraelského diplomatického zastoupení v Praze), fotografie z oslav židovských svátků a shromáždění stejně jako snímky či filmy z rodinných archivů.

Poskytnuté materiály by Židovské muzeum v Praze uvítalo ve svých sbírkách v originálech, ale bude vděčné i za možnost zhotovit na vlastní náklady kopie. Zaručujeme se za vrácení všech zapůjčených materiálů bez jakéhokoliv poškození. S poskytnutými dokumenty by přitom bylo možno nakládat jen za podmínek, stanovených vlastníky dokumentů.

Materiály možno zaslat nebo po předchozí dohodě donést na adresu Židovského muzea v Praze U Staré školy 1, 110 00 Praha 1. Veškeré dotazy budou zodpovězeny na telefonním čísle 222 749 252 nebo na emailové adrese: po1945@jewishmuseum.cz

Za vstřícnost a pochopení předem děkuji.

Leo Pavlát, ředitel Židovského muzea v Praze

The Jewish Museum is documenting the life of Jews in post-war Czechoslovakia

Although it may seem to many people that the life of Jews after the end of the Second World War is too fresh a topic and perhaps less substantial than the Shoah period, the Jewish Museum in Prague feels that there is a considerable need and demand for it to document the fate and life of Czechoslovak Jews after 1945. This is why we intend in the future to focus more on post-war Jewish life, particularly by putting together collections (archive records and three-dimensional objects), recording interviews with eyewitnesses and undertaking our own research. We are interested not only in major events, but also in everyday life in Czechoslovakia, a country that became linguistically and ethnically homogenous after the Second World War and was a totalitarian state between 1948 and 1989. We would like to provide public access to the materials brought together – with the prior consent of the owners – at our exhibitions, in our reading rooms and, where possible, on the internet.

In this context, the Jewish Museum in Prague would be grateful for the assistance of anyone who owns documents that detail Jewish life – either of communities or individuals – in post-war Czechoslovakia. These may include personal recollections, letters, invitation cards to events, or any other printed matter (such as materials relating to the Israeli Embassy in Prague), photographs of celebrations of Jewish holidays and gatherings, as well as photographs and films from family archives.

The Jewish Museum in Prague would like to include the original materials it receives in its collections but will also be grateful for the possibility of making copies of them at its own cost. We guarantee that all materials provided on loan will be returned without any damage. All materials will be handled in accordance with the terms set out by the owners.

Materials may be sent to the address of the Jewish Museum in Prague at U Staré školy 1, 110 00 Prague 1, Czech Republic – either by mail or (after prior appointment) in person. For any queries please phone us at 222 749 252 or email us at po1945@jewishmuseum.cz

We would like to thank you in advance for your co-operation and understanding.

Leo Pavlát, Director of the Jewish Museum in Prague

Vydává Židovské muzeum v Praze (založeno v roce 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263

www.jewishmuseum.cz

Bankovní účet č. 10426398/6200

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

Pro poskytování darů uvádějte variabilní symbol 1382002

Zpravodaj vychází čtvrtletně, toto číslo vyšlo 15. 4. 2010, MK ČR E16832

Redaktor: Noemi Holeková, Překlad: Stephen Hattersley

Fotografie: K. Bulín, D. Cabanová, M. Ludvíková, J. Králová, R. Müllerová

Výroba: LABEL spol. s r. o., Kutná Hora

☆☆☆

Published by the Jewish Museum in Prague (founded in 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263

www.jewishmuseum.cz

Bank account: 1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ60 6200 0000 0000 1042 6398 (euro)

1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ22 6200 0001 0700 1042 6398 (for all foreign currencies except the euro)

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

The variable symbol no. 1382002 should be stated when making a donation.

The Newsletter is quarterly. This issue was published on 15 April 2010, MK ČR E16832

Editor: Noemi Holeková, Translation: Stephen Hattersley

Photos: K. Bulín, D. Cabanová, M. Ludvíková, J. Králová R. Müllerová

Typeset and printed by LABEL spol. s r. o., Kutná Hora